

Előfizetési feltételek:
 Vidékre postán vagy helyben házhoz
 (fordva.)
 Egész évre 16 frt. Fél évre 8 frt.
 Negyed évre 4 frt.
Egyes szám 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
 Hasábon hetente egyszeri hirdetésnél 12,
 kétszeri 10, háromszori 8 kr.
 A nyilatkozó hetente 50 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Hirdetmények elfogadtatnak a ki-
 adóhivatalon kívül egyedül **Hansen-**
stein és Vogler hirdetésfelvételi
 hivatalában Budapest: Dorottya-utca
 3. sz. 1. em. Bécs: Wallfischgasse 10. sz.
 Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:

Bélváros, Kalap-u. 15. sz. 1. em.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
 Bérmentelen levelek csak ismert e-
 zektől fogadtatnak el. — Kéziratok nem
 adatk vissza.

Kiadóhivatal:

Bélváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (**Ker-**
tész József könyvnyomdai irodája)
 hova a lap anyagi részét illető közlemé-
 nyek (előfizetési pénzek, hirdetmények
 kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, május 9.

Az incompatibilitás tárgyában kiküldött bi-
 zottság bevégezte munkáját, s a munkát a
 püstköt utáni sorrendben első helyen fogja
 igénybe venni a törvényhozás figyelmét.

A bizottság munkálkodása egyáltalán mély-
 reható különbséget árul el a régi kormányjavas-
 lattól, melyet annak idején heroikus kacajjal
 fogadott volt a képviselőház. E tekintetben méltán
 érheti az elismerés, a bizottság erélyes elnökét,
 Gorove Istvánt, a kinek szigorú jellemére és
 szorgalmára apellálván annak idején lapunk, jól
 esik ez alkalommal is constatahunk, hogy a
 közvélemény ezen fölhívásának teljes mérvben
 megfelelt.

A kormány részéről szintén jó gondolat,
 hogy ezen kérdést együtt szándékozván tárgyalni
 a választási törvény novellájával, megmenti
 magát azon sok kellemetlenség és faggatástól,
 melynek csaknem matematikai bizonyossággal
 nézhető volna a mult alkalommal történtek után
 szemébe.

A főelvek, melyek kimondattak, a következ-
 zők voltak:

A kormány által kinevezett és az állam ál-
 tal javadalmazott tisztviselőkre nézve az incompati-
 bilitás kimondatott; ellenben a kivétel kiterjesztett
 a miniszterekre s államtitkárokra, a közmunkatanács
 elnökeire, esetleg alelnökeire és tagjaira; az országos központi culturalis intézetek
 igazgatóira, minők: a muzeum, színház, zene-
 de, vakok intézete stb., az egészségügyi tanács
 tagjaira, valamint az egyetem és műegyetem ren-
 des és rendkívüli tanáira. Az incompatibilitás
 kiterjesztett a tetleges szolgálatban állókra
 azok kivételével, akik behívás következtében
 csak 4—6 hetes megjelenésre köteleztettek.

Kimondatott továbbá az incompatibilitás az
 állam által subventionált vasutak engedélye-
 seire nézve végleg, ezen vasutak jogi és igazgató-
 tanácsosaira nézve pedig mindaddig, míg a bi-
 zottsított vasutak teljesen kollaúdálva nem levén,
 az építkezési tulkiadások számlája az állammal
 szemben kiegyenlítve, illetőleg az állam által
 esetleg kielégítve nincsenek. Továbbá kimonda-
 tott az incompatibilitás az államjavarok és javadal-
 mak bérlőire nézve véglegesen; kivételt képez-
 nek ezek közül a halászat és vadászat bérlői, mint
 a melyek nem directe haszonhajtó vállalatokul
 tekinthetők.

Egyáltalában kimondatott, hogy a következő
 kategóriák alá esők nem lehetnek egyidejűleg
 orsz. képviselők:

- 1) biztosok, kiküldöttek, a kik a kormánytól
 csak ideiglenes megbízást nyertek és rendszeres
 fizetést nem huznak, ha a megbízás egy évnél
 hosszabb időre terjed.
- 2) a kormány által segélyezett nyereséges
 vállalatok engedélyesei s a haszonhajtó művelésre
 vállalkozók.
- 3) az állammal szerződés alapján, állandó
 tizlet-viszonyban álló intézetek, társulatok igaz-
 gatói jog- és igazgató-tanácsosai; — azt, vajjon
 a viszony állandó, vagy ideiglenes jelleggel bír-e,
 kétség esetében a képviselőháznak és célra vá-
 lasztott állandó bizottsága dönti el;
- 4) a községi és köztörvényhatósági tisztvis-
 selők.
- 5) a szerzetes rendek tagjai;
- 6) akik kegydíjt huznak.

Ezzel nézetünk szerint is meglehetősen módon
 ki van merítve, és pedig elég szigorúsággal kö-
 rülírtan az incompatibilitás esetéi.

Azon egy megjegyzést akartunk csak tenni,
 hogy nézetünk lenne minden, az állammal szer-
 ződési viszonyban álló társulat igazgatótanácsosa
 nemesak időszerűleg, de véglegesen és ál-
 landóan ki volna zárando a képviselőházból.
 Ugyanis, hogy csak a vasutak eseténél marad-
 junk, az államkincstárból kamatbiztosításban ré-

szesülő vasutársaságok folyvást tizleti és leszá-
 molási viszonyban állanak a kormánnyal, az
 építkezések collaudálása után épen úgy, mint az-
 előtti; s valóban nem látunk semmi okot sem
 arra, hogy az állam szolgálói, a politikai pártan
 álló tisztviselők kizárásával az állammal tizleti
 viszonyban álló s pusztá magánérdekeket kép-
 viselő társaságok igazgatótanácsosai miért ereszt-
 tessenek be oda?

Különbön ismételjük, hogy a legnagyobb
 meglepéssel kísérjük mi is — kísérte valószí-
 nűleg az összes hazai közvélemény, — az erélyes
 elnöknek s a bizottságnak sikeres működését.
 Miután aránylag csekély azon anyag, melyből
 választatnak a képviselők, nem lehetett tulszigo-
 runak lenni; azonban ennyinél kevesebbel csak-
 ugyan nem érte volna be a közvélemény, mely
 minden bajnak forrását — több-kevesebb mér-
 tékben helyesen — épen ezen körülményben ke-
 reste volt eddigéig.

Most a törvényhozáson a sor, a választási
 törvény novellájával együtt nemesak a csekély-
 hanem a szenvedő választóképességet is körül-
 írni. Reméljük is, hogy e tekintetben ha eltér a
 bizottság véleményétől: az eltérést csak a szigor-
 nagyobb foka fogja indokolni.

Mindenki megérezt már arra, hogy ily ja-
 vaslatra, ily módosításra a szenvedő választó-
 képességnek multhatlan szükség van; s valószí-
 nűleg a képviselőház maga sietend eleget tenni
 a közvéleménynek, megemlékeztvén, hogy —
 mint Julius Caesar nejeéről mondatott, a képviselő-
 ház tekintélyének nemesak feddhetlennek, ha-
 nem olyannak kell lenni, melyhez a gyanunak
 árnyéka se férhessen.

— **Wächter Frigyes** fölkért minket, hogy jelentsük
 ki, miszerint ő a delegatio hadügyi bizottságának e hó
 6-án tartott nevezetes ülésében azért nem vett részt,
 mivel annak tartama alatt a központi bizottság ülésén volt;
 de fölkérte az albizottság egyik tagját, hogy a szavazásra
 hívja el őt. Wächter Frigyes, ki szavazatával alkalmat
 adott volna az elnöknek, hogy döntő szavazatát hasz-
 nálja, mindenesetre Bujanovics indítványa ellen szava-
 zott volna, de miután az albizottságban távolléte miatt
 nem lehetett, szavazatát a delegatio plenumban fogja é-
 vényesíteni.

— Az osztrák delegatio tagjai már nagy részben
 megérkeztek és ma délben kezdték a külügyminiszeri
 költségvetés tárgyalását. Az első nyilvános ülés szerdán
 e hó 13-án fog tartatni.

— A lapok azon állítását, mely szerint a temesvár-
 orsói vasuti-kérdés tárgyalásánál az 150 millió s
 kölesön második felére optioja is eldöntetett, az
 „Ung. Corr.” szerint tévedés a lapul. Biztosan ál-
 lithatjuk, hogy e kérdés most nem tárgyalatott, mivel
 egyrészt még nem telt le az elfogadás nyilvánítására ki-
 kötött határidő, másrészt pedig a kormánynak jelenleg
 pénzre nincs szüksége és következéleg nem fog főn
 most effectuálni kellene. A temesvár-orsói vasut és a
 optio ügye csak annyiban függ össze, hogy a consortium
 a romániai prioritások elhelyezése által a második 75
 milliót könnyebben előteremtheti.

— A szász ultrák egy újabb merényletéről értesül
 a „Hon.” A szász egyetem ugyanis, ismét a terület föl-
 osztás ügyében, fölkért a képviselőházhhoz. E kérvény né-
 metül van szösz szerint fogalmazva s az egész okmányban
 nincs egy árva magyar szó sem. A kérvényi bizottság a
 háznak azt fogja ajánlani, hogy a kérvényt egyszerűen
 visszautasítsa.

— A kihallgatások a keleti vasut ügyében — a
 „Reform” szerint — hétfőn veszik kezdetüket és három
 napig tartanak, ezalatt a ház nem fog üléseket tartani. Az
 első napon, hétfőn ki fognak hallgatatni: Hollán Ernő,
 Lónyay Menyhért gr., Gorove István és fölolvastatik
 Mikó Imre grófnak a kérdésekre adott válasza, ki bete-
 geskedése miatt nem jelenhet meg személyesen. Keddén
 Kerkapoly Károly és Tisza Lajos hallgatatnak ki, kik
 valószínűleg előjárnak és Thommen. Azután következnek
 a keleti vasut igazgató tanácsának képviselői. A tárgya-

lások az országgyűlési gyorsiroda által, melyet e végből
 a bizottság kért ki a képviselőháztól, fognak följegyez-
 tetni, úgy hogy a lapok terjedelmes tudósításokat hoz-
 hatnak.

— A váltótörvényjavaslat megvitatása tárgyában
 összehívott bizottság tegnap az igazságügyminiszter ur
 elnöklete alatt tartotta meg zárulását, melyben a bizottság
 a javaslat szerkesztője által bemutatott szöveget egy-két
 csekély írásbeli módosítás mellett elfogadta. Ezzel az üle-
 sek befejeztettek.

— A magyar delegatio pénzügyi bizottsága tegnap
 este ülést tartott, hogy hitelesítse az 1872. évi közös
 államháztartás zárszámadásáról szóló jelentést. A jelen-
 tésből kiemeljük a következő részleteket: Az 1872. évi
 közös államháztartás szükséglete 108.031,385 frtra és
 22¹/₂ krra irányoztatott elő, de tényleg a zárszámadások
 szerint 106.978,175 frt és 70 kr. adatott ki, és így
 1.053,209 frt és 53¹/₂ krral kevesebbet adatott ki az elő-
 irányzatnál. A födözet 12 millió erejéig a vámmilletkekből,
 s a többi két ország quótájából került volna ki. A vá-
 milletékek azonban tényleg az előirányzott 12 milliónál
 7.841,826 frittal hoztak többet be, s ezt összevetve a fön-
 tebbi kevesebb szükséglettel, kitünt hogy a két birodalom
 quótája 8.895,035 frt 96¹/₂ krral volt kevesebb az elő-
 irányzott quótánál. A jelentés ezután vizsgálat alá veszi
 az egyes tételeknél mutatkozó tulkiadásokat, s azokat jó-
 váhagyandónak javasolja.

— **Gróf Zichy Ferencz, cs. és kir. konstantinápolyi**
 nagykövet bemutatott k.hallgatása. Ez alkalmával gr.
 Zichy kifejezést adott királyunk azon élénk óhajának,
 miszerint a magyar-osztrák monarchia és Törökország
 között évek során át fönállott barátsági és bizalmi viszony
 fönartassék és megszilárdíttassék. A sultán válasza kö-
 vetkezéleg hangzott:

„Fogadja köszönetemet nagykövet ur azon érzüle-
 tekért, melyeknek úgy a császár és király ő felsége ne-
 vében, mint a maga részéről oly meleg és megnyugtató
 kifejezést adott. Engem szintén a legélményebb óhaj lel-
 kesít, hogy a benső barátság és őszinte szivélyesség köte-
 lékei, melyek minket az osztrák-magyar birodalomhoz és
 felséges uralkodójához fűznek, mindig fönartassanak és
 egyre szorosabbá váljanak.”

„Barátságom és rokonszenvem érzelmei tökélete-
 sen megfelelnek a császár érzelmeinek, és így a legtelje-
 sebb egyetértés soha sem fog megszünni e két birodalom
 között. Mondja meg ezt uralkodójának, mig magam meg
 nem írom neki. Ami Excellentiának nagykövetté és ő fel-
 sége felséges személyének képviselőjévé való kinevezete-
 tését illeti, úgy én azt ama jóakaró figyelem számos bizo-
 nyítékai közé sorolom, melyeket az őn felséges és kegyes
 uralkodója részéről tapasztalni szoktam. Már értesítve
 vagyok azon érdemek és fényes tulajdonok felől,
 melyek őnt kitüntetik, és szerencsét kívánok úgy a császár-
 nak, mint magamnak ahhoz, hogy ő felsége őnt sze-
 melte ki ezen állomásra. Ön barátságomra mindig számí-
 that.”

— A vámviszonyok rendezése Ausztria-Magyar-
 ország és Oroszország között. Pétervárdól írják május
 4-éről. „Az osztrák-magyar monarchia és Oroszország
 közötti határ- és vámviszonyok rendezésére kiküldött
 nemzetközi bizottság, mely april 21-én kezdte meg mű-
 ködését, ma már hatodik ülését tartja, melyben épen csak
 a programmal vélnék elkészíthetni. Pedig e megállapo-
 dasoknál sokkal kevesebb pont forog szóban, mint a
 mennyit a kömingsbergi emlékirat megpendített, mert osz-
 trák-magyar részről csak két főkövetelményről, orosz
 részről pedig épenséggel csak egy pontról van szó.”

Elyben már mind a három pontra nézve egyetértés
 jött létre. Ausztria-Magyarország kívánja: 1. a határon
 fönálló vámnehézségek és azon magas büntetések meg-
 szüntetését, melyek eddig a bemonlás és a csomagolás
 stb. körül elkövetett pusztá tévedésekre kitzítve voltak.
 2. Uj határátjáratok létesítését, és pedig a) új első, máso-
 dik, harmadik osztályu vámhivatalok számosabb föllál-
 lítását; b) új átjáratokat személyek számára; c) új vámsor-
 pompókat.

Az 1. pontra nézve a bizottság teljes egyetértésre
 jutott, a második pontban elyben szintén megegyeztek,
 azonban hátra van még ama konkrét kérdések megvita-
 tása, mely számmal és hol állítandók föl a új hivatalok. E
 végből a nyáron vegyes bizottság fog összehívni, mely a
 határt bejárja és az alkalmas pontokat megállapítja. Osz-
 kor (szeptember vagy októberben) ezután itt, vagy
 Bécsben lesz a zárértekezlet, úgy, hogy a szerződést 1873.
 január 1-vel hatályba léptetik.

Orosz részről Ausztria-Magyarországtól a vesztég-
 lési nehézségek megszüntetését követelik. E pontra néz-
 ve is elyben teljes egyetértés uralkodik. E részben az az
 indítvány tétetett, hogy az eddigi depó-k helyett, mely-
 nek messze voltak a határtól, úgy, hogy az árúk részére,
 nehogy a beteg marha az egészséggel érintkezésbe jöj-
 ember kéz által szállíttattak az egyik osztályu depot-
 jából a másikba, a határon semleges lerakodási udvarok

Huzán Imre

állítassanak, melyek közepén kisebb semleges kör maradjon, melyet az állatoknak mindkét részről átéljenek nem szabad. Az ülések tartamát még mátkól két hétre számítják, minthogy időközben úgy az osztrák-magyar nagykövét, mint az osztrák-magyar delegáltak jelentést tesznek Bécsbe, és a megállapodások ott miniszteri társasban tárgyalatni fognak. Csak a válaszok visszaérkezése után fogja a bizottság munkálatait befejezni. A bizottságban orosz részről csupán hivatalnokok vannak, amit a „N. Petersburger Zeitung“ méltán fájjal. — Az osztrák-magyar delegátusok között egy tapasztalt kereskedő is van, Brenning Henrik ur, ki az itteni osztrák-magyar követség különös kívánatára hivatott meg a bizottságba.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 9-én.

Elnök: Perczel Béla.
Jegyzők: Wächter Frigyes, Beöthy Algernon.
A kormány részéről jelen vannak: Bittó István, Ghyeczy Kálmán, Pauler Tivadar, Bartal Gy., Zichy J., Szende Béla.

A múlt ülés jegyzőkönyve fölolvastatván, észrevétel nélkül hitelesítették.

Elnök Szentmiklósy Pál képviselő által beadott több kéri lakos kérvényét nyújtja be a Tisza biztosító és jelzálogbank által ámtással kicsikart életbiztonsági előlegek és kötvények visszaadása iránt.

A kérvényi bizottsághoz utasították.
Jelasich Gyula horvátországi képviselő magyarországi képviselői állásáról lemond.

A horvát-szlavonországi országgyűlés új választás eszközése végett föl fog szözlíttatni.

Szeniczey Ödön Dézsánfalva, Lacznás, Butyin, Perkoszova, Kis-Zsán, Germán, Sztamára, Moravicza, Nagy-Zsán, Vattina temesmegyei községek kérvényeit nyújtja be községüknek a megyék kikerekítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával Keve vármegyébe Versecz városban székelyhelyre bekebelezése iránt.

Bobory Károly több folyamfelügyelő nevében Szelig János és Patantyus János kérvényeit nyújtja be fizetés-fölemelés iránt; — továbbá benyújtja Maichl Ferencz nyugdíjas adószedő tervezetét pénzügyeink rendezése iránt.

A beadott kérvények a kérvényi bizottsághoz utasították.

Tisza Kálmán a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Tisza Kálmán T. ház! Egy interpellációt kívánok beadni, mely az összes miniszteriumra tartozván, intézem az interpellációt a miniszterium hivatalos fejéhez, a miniszterelnök urhoz. (Halljuk.)

Mindenki tudja, hogy hazánknak pénzügyei nem a legvirágzóbb állapotban vannak, a minék folytán még a ház által kiküldött 22-es bizottság is, annak albizottsága is kiemelte, hogy csak úgy lehet remény az ország pénzügyeinek rendbehozásához, ha egy időre legalább az állami élet minden mozzanataiban, tevékenysége minden terén a legnagyobb takarékoság fog gyakorlatatni. (Helyeslés.) Tudjuk azt is mindnyáján, hogy a legutóbbi hetek és napok ismét az eddigi bajokat még növelték az iránt, hogy a kedvezőtlen közigazgatási viszonyok folytán az államjövödelmei részint rosszul fognak befolyni, részint pedig az indirect jövedelmeket illetőleg az ország lakóinak elszegényedése folytán meglehet nagyobb mérvben is esükkenni fognak.

Ily körülmények között, azt mondhatom, hogy fájdalmas ámulattal gerjesztett mindenüttannak látása, hogy legnagyobb költségeink körében az ugymondott közösgyűi költségekre vonatkozólag nemcsak megtakarítás nem célozattatik, de sőt az eddigi éveknél nagyobb teher kívánatják hazánkra rovatni. (Igaz! Igaz!)

En igen jól tudom, t. ház, hogy azon költségek mennyiségéhez a törvény szerint nekünk itt e házbanszólani nem lehet. Tudom azt is, hogy azon tárgyaknak megvitátása nem tartozik a képviselőház elé; és épen azért, mert ezt tudom, ettől tartózkodni fogok.

De tudom azt is, hogy az 1867. XII. tvezzik 40. §-a azt mondja, hogy a közös költségvetés mindkét külön felelős miniszterium befolyásával állapítandó meg. Így tehát ahhoz nemcsak joga, de aziránt kötelessége is van szerintem a képv. háznak bizonyos viszonyok közt, hogy megkérdezze a magyar miniszteriumot, hogy a törvény által neki adott befolyást az ország érdekében miként érvényesítette? (Elnök helyeslés.)

Ezen szempontokból indulva ki, teszem ez interpellációt, melyet bátor lesznek fölolvadni.

Előre, minden félremagyaráztatások kikerekítése végett, tiltakozom azon föltevés ellen, mintha én megakarnám bármikép is tagadni azt, mi Magyarországnak, a magyar koronának s ő fölsége monarchiájának biztonságára valóságilag szükséges és az ország erején túl nem megy.

Az interpellatio a következő:

„Tekintve, hogy az állam pénzügyi helyzete olyan, — hogy miként a képviselőház huszonegyes bizottságának albizottsága is kijelentette, az állam-élet minden teendőiben a legnagyobb takarékoságra van szükség;

Tekintve, hogy a jelen év kedvezőtlen közigazgatási kilitásai méltó aggodalmat szülnék aziránt, hogy az ország lakóinak az elmúlt évek csapásai folytán fájdalmasan eszlelhető elszegényedése nagy mérvben növekedni, s ez az állam bevételeire is kártékonyan hatni fog;

Tekintve végre, hogy az 1867. évi XII. t. cz. 40. §-a azt mondja, hogy a közösgyűnek kijelölt költségekre vonatkozó költségvetés a közös miniszterium, mind a két külön felelős miniszteriumnak befolyásából készíti, kérdem az igen t. miniszterelnök urtól:

1-ször. Gyakorolta-e a miniszterium az 1875-dik évre szóló közös költségvetésre vonatkozólag azon befolyást, mely részére az említett törvényben biztosítva van?

2-ször: Ha gyakorolta ezen befolyást, minő indo-

kokból és minő számítás alapján egyezett bele, hogy hazánk pénzügyeinek rossz helyzete, daczára a közös költségek ne csak le ne szállíttassanak, de sok részben még emeltesse is?

3-szor. Szándékozik-e most, midőn az ország anyagi erejét újabb válság fenyegeti, fölhasználni törvényes befolyását arra, hogy a közös kiadások az ország pénzügyi helyzetének követelményeihez képest leszállíttatassanak? 4

Közöltetni fog a miniszterelnökhel.

Helpy Ignác a következő interpellációt intézi a közlekedési miniszterhez:

Interpelláció a tisztelt közmunka- és közlekedési miniszter urhoz!

Van e tudomás a tisztelt miniszter urnak arról, hogy jelenleg Budapest fővárosban több ezer munkás munka nélkül van, elannyira, hogy még a mindennapi kenyert sem bírja megszerezni?

Való-e az, hogy míg saját munkásaink munkahiány miatt nyomornak vannak kitéve, a kormány által közvetve támogatott gyárak s másnemű közmunkavállalatok külföldi munkásokat hívnak az országba, sőt maga a közmunka és közlekedési miniszterium még a legújabb időben számos megrendeléseket tett a külföldi gyárakban?

Szándékozik-e a tisztelt miniszter ur e kérdéssel haladék nélkül foglalkozni, és módot találni azon veszély elhárítására, mely a főváros munkás osztályát fenyegeti?

Közöltetni fog a közmunka- és közlekedési miniszterrel.

Nikolics Sándor Párdány mezőváros kérvényét nyújtja be az új meggyerendezés alkalmával Párdánynak, mint közigazgatási járási székhelynek meghagyása iránt.

A kérvényi bizottsághoz utasították.

Milotics Szvetozár a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

„Utasítatik a belügyminiszter, hogy a hozzá mult évi június 14-én, vizsgálat végett, áttett Ujvidék szab. kir. város panaszáról, mely a báró Majthényi László kir. biztos által elkövetett törvénytelen ségek orvoslását kéri, a háznak akkori határozata értelmében, mielőbb jelentést tegyen.

Ki fog nyomtatni, szétosztatni s annak idején napirendre tüzetni.

Szontagh Pál a 30 nap föntartára mellett végleg igazoltatik és a VIII-dik osztályba soroztatik.

Máday Sándor a központi bizottság előadója, bemutatja annak jelentését a kir. közjegyzőkről szóló törvényjavaslatnak a hozzá utasított 54-dik §. tárgyában.

Ki fog nyomtatni, szétosztatni s annak idején napirendre tüzetni.

Következett a napirend: a kérvényi bizottság jelentésének tárgyalása.

Az egyes kérdések a kérvényi bizottság javaslata szerint az illető miniszteriumokhoz utasították.

Besztercze vidéke az 1868-dik 44-dik törvényezikk módosítását kéri. A kérvényi bizottság e kérvényt egyszerűen a belügyminiszteriumhoz javasolja utasíttatni.

Decany Károly úgy van meggyőződve, hogy az említett tvezzik a nemzetiségek legbensőbb érzelmeit sérti, a közigazgatást és törvényhozást pedig nehezíti, s azért kívánatosnak tartaná annak módosítását. Kéri a kérvényt a belügyminiszternek azon utasítással kiadni, hogy annak tartalmát tekintetbe vegye.

Irányi Dániel mindenekelőtt megjegyzi, hogy a kormányra nézve nem Beszterczevidék óhajai, hanem a törvényi rendeletei lehetnek irányadók. Ami azon kívánatot illeti, hogy az 1868. 44-dik törvényezikk megváltoztassék, hiszi, hogy a magyar törvényhozás, ha a nemzetiségek ki fogják mutatni e kívánságuk alaposágát, meg fog annak felelni; de a jelen perczet nem tartja alkalmasnak arra, hogy e kérdés szőnyegre hozassék.

A kedélyek, és pedig épen némely nemzetiségek részéről követett eljárás folytán oly izgatottak, hogy ezen ügy jelenlegi elintézése alig lehet az illetőkre nézve kívánatos.

Dániel Ernő mellőzhetőnek tartja Decany módosítványát, mert nem valószínű, hogy a kormány valamely hozzáutasított kérvényt ne vegyen figyelembe.

A kérvényi bizottság javaslata elfogadtatott.

A betegápoló igralmas-rend főnöke a rend növekedéinek a tnyleges katonai szolgálat alóli fölmentés tárgyában kérvényez. A kérvényi bizottság e kérvényt a honvédelmi miniszteriumnak javasolja kiadni.

Lázár Ádám méltányosnak tartja e rendnek, mely az emberiség és a haza javára mindig oly kiváló sikerrel működött, kérelmét, amennyiben a rend növekedéi a közös hadseregbe besoroztatván, ez által kiképezetőkben és hivatauk teljesítésében akadályoztatnak. Miután a véderőrl szóló törvénynek idevonatkozó szakaszai nem elég világosak, a kérvényt oly utasítással ohajtja a honvédelmi miniszternek kiadni, hogy esetleg ezen ügyben a véderőrl szóló törvény módosítása céljából törvényjavaslatot terjeszsen elő.

Az előadó föl szólalása folytán a kérvényi bizottság javaslata elfogadtatott.

A ház számolásának megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése köztudomásul vétetvén, vita nélkül elfogadtatnak a központi bizottság javaslatai a keleti marhavésről szóló törvényjavaslatnak hozzáutasított szakaszai tárgyában.

Az elnök indítványára a jövő hétfői ülés napirendjére a marhavésről szóló törvényjavaslat harmadszori fölolvastása, és a kir. közjegyzőkről szóló törvényjavaslat függőben maradt szakaszainak tárgyalása tűzött ki.

Ezzel az ülés 12 óraker véget ért.

Külföld.

Budapest május 9.

A modern Fabius Cunctator (csak hogy nem maximus) Serrano tábornagy, a karlista sereg végre

valahára bekövetkezett megverése által kezébe kerítette egy időre a politikai és katonai helyzet megoldásának kulcsát, de szokott habzósaival ismét mindent elkövet, hogy e kulcsot kiejtse kezéből. A karlistákat döntő közözetben megverte, s gyors csapással mind a száz fejt le-vághatta volna a karlismus hydrájának, ő azonban e helyett késedelmeskedik, a karlista hadsereg rómjait menekülni engedti, melyek máris gyülekezni kezdenek, s újra szervezkednek.

Serrano nem kevesebb habzó eljárást követ a politikai téren is. Kezében van a főhatalom, Spanyolország sorsa s ő a bátor elhatározástól visszariadva hamleteskedik, hogy most már mit csináljon, hogy a kecske is jól lakjék meg a káposzta is megmaradjon. Nem kevesebb, mint 9 napi határidőt kért annak megfontolására, hogy köztársasági kormány csináljon-e élén Castellárral, vagy olyan se hal, se hus féle állapotot Topetevel, vagy végre „alkotmányos“ rendszert hozzon e be élén zabalával.

Elismerjük, hogy nem csekély föladat oly chaoticus viszonyok közt, minőben Spanyolország van, megteremteni azon szilárd alapot, melyen az államtestnek a forradalmak, millió ellenérdekek tasztító ereje által parányokra bontott alkatrészei konglomerálódhatnak. De viszont államférfui kiváló tulajdonság az éles, biztos tekintet, mely a zűrzavar közepett el tud igazodni, valamint a gyors elhatározás, mely a biztos tekintetnek következménye. Ezen államférfui tulajdonságok nagy híjjával lehet Serrano, midőn oly elvi kérdések fölött oly soká haboz, melyek iránt már rég meggyőződésének kellene lenni, s ezen meggyőződés szerint kellene eszelekednie. Ő azonban ezen kérdéseket még csak most akarja fontolóra venni, s mint ezen határozatlanságból következtetni lehet, nem fogja elhatározni meri magát sem jobbra, sem balra, hanem félrendsabályokhoz fog nyulni egy Topete-kormányval, mely eleintén tán egyik pártot sem fogja ugyan fölharagítani, de melyet aztán mindegyik párt csakhamar meg fog unni, s a régi zűrzavar új fejzete fog kezdődni.

Különfélék.

Budapest, május 9.

(Kinevezések.) Az igazságügyminiszter Végh István szombathelyi törvényszéki díjnokot a szomba helyi kir. járásbírószághoz irnokká, a pénzügyminiszter Szederkényi Antal pénzügyigazgatósági számtisztet a központi számvevőséghez III. osztályu számtiszté, Stóhr Győzöt, Ratman Jánost, Laky Györgyöt, Manyak Győzöt, a hitelszámvevőséghez III. osztályu számtisztékké nevezte ki.

A pesti pénzügyigazgatóság, valamint a közp. díj- és illetékkiszabási hivatal, nemkülönben a m. kir. adóhivatal is, az ujonan épült fővámépület helyiségeibe átköltöztek, a hivatalos működését ott ma kezdte meg.

Egressy Ákos, értesítéssük szerint e hó 15-én kezd meg — szerződési szándékkal — vendégszerelést a nemzeti színházban. Első föllépésére „Macbeth“ szerepet választá, ezután pedig a „Velenzei Kalmár“-ban fog debutirozni.

Az első magyar kártyagyár részvénytársulatnál a város bizonyos követelesé fejében 90 drb részvényjegyet foglalt le, melyek mindegyike 200 forint volt befizetve, melyek tehát együtt véve 18 ezer forint értékűt képviseltek. Ezen részvények ma árvereztetek el másodsor; az első árverésen csak 180 forint kínáltak értők, ma is csak négy ajánkozó jelentkezett, kik közül az egyik 235 forintot meg is vette a 18 ezer forintos részvényjegyeket.

A „Figyelő“ Szana Tamás által szerkesztett irodalmi, szépművészeti és kritikai heti lap legújabb száma ma jelent meg a következő tartalommal: „Az irodalom és vidék“, Névi Lászlótl. — Hősök és charlotanak a történelemben. — Hazai irodalom. (Könyvszemle.) Lap-szemle. — Nemzeti színház. (A „Ripacsos Pista“ dol-mányá“-nak bírálata.) Rövid szemle.

A bűnvádi eljárásnál az orvosi díjakat szabályozó miniszteri rendelet nevésségen alacsony díjszabása ellen a „Gyógyászat“ helyes föl szólalást hoz, melyből átveszszük a következőket: Vagy talán nem sértés, midőn a tudomány színvonalán álló törvényszéki orvos-tól, mert ilyennek kell az illetőnek lenni, ha akarjuk, hogy törvénykezésünk ázsiai mezéből kivetkezzék, ha mondom, föl tételezzük, hogy orvos, ki nemcsak schablon-szerűleg megnézni, hanem vizsgálni, kutatni, tanulmányozni fogja a kitűzött tárgyat, ha ily öntudatos, biztos cél felé törekvő orvosnak, mint a szabályrendelet meg-állapítja: „elmebeteg megfigyeléseort“? Fuss, mert egy emberi élet súlyos sebés következtében veszélyben forog. Nyujtsd az első segélyt, küsd le a halálos dőfés következtében szétmarcangolt vérédenyét. Vizsgálj pontosan, jegyezgetve minden a sebészre vonatkozó körülményt. Menj haza, kerüld gyermekeid enyelgését, család életed minden élvezetét. Úlj le és gondolkozzál, mert véleményed által igazság szolgáltatik nemcsak a sebesültek, hanem a sértett társadalomnak is. Nyujts lelkiismeretned teljes megnyugvást, és akkor szellemi és physical munkálkodásodért 2 forint azon kegyadomány, melyet talán hónapok multával meg fognak állapítani. — Ez ellen föl szólalni nemcsak jogositva, sőt köteleze vagyunk, és hogy a téves informatio magas kormányunknál a jobb informatio engedjen helyet e tekintetben, szükségesnek látnám, ha hazánk minden törvényszéki orvosa, egy kitizendő napon Budapestben összejönne éssit további lépéseink fölötti tanácskozásban részt venne.

Véres jelenetek folytak le Győrben pár nap előtt. Ugyanis Pintér nevű újárósi kovács a Sándori vas-kereskedésben összetalálkozott Páncz Alajos kovács-mesterrel, ki egyszersmind megyei állatorvos. — Pintér szemrehányásokat tett neki, hogy túlságosan szigoruan bírálta meg azokat a szekereket, melyeket ő készített a városnak, s ezáltal sok kárt szenvedett. Páncz, ki heves és verekedő ember hírében áll, a szóváltás miatt Pintért arcul verte; azután földhöz vágta, gyomrozta s végül a boltból kidobta. Pintér elment a legközelebb eső boltba, vett egy hatsőves revolvert s Páncz után indult, kit a vásártéren a vasutnál elérvén, hátba lötte, s a mint a visszafordult, másodsor mellébe lött. A lármára kiszá-

ladtak a szőlőkertből Páncz rokonai, ezek közül a fiatalabb testvér szintén revolvert vett elő s azzal lőtt Pinczre, de nem talált. Ekkor Pincz futásnak eredt a város felé, de Páncz rokonai által utóleretett s a fölé elvett revolverrel annyira összevissza verték, hogy nem volt képes lábain járni s életben maradásához alig van remény. Páncz sebei is életveszélyesek, mert mind a kettőben benmaradt a golyó.

Ezer száztól kamat. K. inkei lakos G. ottani lakos izraelitától 1872. év június 23-án kölcsön vett 17 frtot oly kötelezettség mellett, hogy az említett összeg után naponként 50 kr kamatot fizet. Az ügyről okirat szerkesztett, s így semmi sem gátál a szivtelen hitelezőt, hogy adósát anyagilag tönkre ne tegye. Ezt meg is tette; beperelte a csurgói k. j. bíróságnál s nyert ellene olyan ítéletet, melynek értelmében K. tartozik a kereseti 17 frt tőkét, ennek 4872. évi június 22-től járó 1073% kamata, a mely egy évre 182 frt 50 krt tesz, kifizetni. Ezen embertelen és szennyesen eljárás mód szerint 17 frt 200 fitra nő egy év alatt.

Rablógyilkosság követtetett el állítólag Peregriny hajóskapitány özvegyén Uj-pesten. Az özvegy nőt, ki az utca végén a mezőre néző házában házmeesterével egyedül lakott, ma reggel ágyában halva lelték; fején több vágás tátongott. Tizenhat kutyája, mert ennyit tartott maga körül, elkábultva hevert a szoba padlatán. A házmeester azt vallja, hogy semmi neszt sem hallott. A tettesek, a mi értéket találtak, magukkal vitték.

Rövid hírek. Romániában, Tergovet helységben élő magyarok számára Pozdech József helybeli harangöntő, e napokban magyar főiratu harangot szállított. A harangot Kamenár János, tergovesti eszmadia-mester rendelte meg. Pozdech ur a kovácsolt vasból való harangállványt oda ajándékozta s kieszközölte, hogy a dunagőzhajózási társulat az egészet ingyen szállította.

A budai közúti vaspályatársaság a zuglított és Ó-Budával való közlekedés gyorsítása tekintetéből a Dunapart hosszában, egyelőre az élelmezési tégig, kettős vágányt fog lerakni, mely pünkösdig alkalmassá lesz. A svábhgyi fogaskerekű vaspálya megnyitása napjától kezdve oda folytonosan közúti külön vonatok fognak közlekedni, melyek a fogaskerekű pályára érkező és induló vonatokat egyenes összeköttetésben állandnak. — A „Valeria-kávéház” a Haas-féle palotában f. é. augusztus 1-jén megszűnik, és a helyiséget változtatik át. A tudvalevőleg nagy fényűzéssel berendezett kávéház tulajdonosnője, ki a roppant házbért nem képes tovább fizetni, a sugárton fog új kávéházat nyitni. — A budai Dunapart szabályozása az alábbszállt vízállás folytán most már fokozott erővel folytatott, és mihelyt a part fala a közönséges vízállás színén fölülemelkedik, a munkálatok minden további főnakadás nélkül folytathatók lesznek. — Tekintettel a balaton-füredi fürdőidénynek e hó 17-dikén leendő megnyitására, a Balaton-gőzhajózási társulat hajójáratát — mint értesülünk — e hó 16-dikán összhangzásban az érkező vasutvonatokkal megkezdend. — Pompás mezeort láttak Nagyváradon folyó hó 5-dikén este 10 órakor. — A ritka tünemény villámcsésséggel keletről nyugat felé vonult, vakító fényt terjesztve és néhány másodperc múlva eltűnt. — Zala megye Hamokkomárom községében van egy Sállius Menyhért nevű barát, ki a községi iskolának a községi iskolák ellen ígát. Fájdalomteljesen rosálja, hogy Mária, Krisztus urunk, pápa, püspökök arcképei helyett most minő kigyók, békák, krokodilok és vad oroszlányok, kegyetlen vipérák arcképei (természetráji ábrák) — disztik az iskola falait; azért is ó a hittanóra egy évben egyszer sem megy. — A pénzügy miniszter a határvizdék polgárosítása folytán a mehadai birtokot a magyar királyi kincstár kezelése alá vévén, az eddig ott működött es. és kir. ezredorvos helyére dr. Chorin Zsigmondot nevezte ki kir. fürdőorvos címmel. — A Margitsziget és Uj-pest között ugyanazon a helyen, hol tavaly egy római korbelt nagy követ kotortak ki a Dunából, a kotrógépné néhány nap előtt ismét két római régiséget húzott ki a víz mélyéből, egy követ, nagyságra egy kettős burkolókövel egyenlőt és egy római kardot.

Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe Polt Károly mai számunk hirdetésí rovatában olvasható hirdetését. Nevezett ezeg a hajgöndörítő kenőcs által elvitáztatlanul nagy érdemeket szerzett a gyöngye hajtalaiban szenvedők körül, s hajkenőcsének hatásosságát számtalan példa bizonyítván, bátran ajánlható annak alkalmazása.

Nemzeti színház. Vasárnap, május 10. „A ripacosa Pista dolmánya”. Népszínmű 3 fölvonásban.

Törvéyszéki csarnok.

Budapest, május 9.

(Fegyelmi tárgyalás egy aljárásbíró ellen.) A kir. tábla, mint e. f. fegyelmi bíróság előtt, (Elnök Szabó Miklós) Kóporossy József hevesi aljárásbíró azzal vádoltatik, hogy: 1) Nagy János fölpörösnek az általa Bakonyi hitések ellen lefolyt pörben hozott másodbíró-sági ítélet ellen 1872. márczius 4-én bejelentett fölbebe-gést a pörrendtartás ellenére csak 1873. évi ápril havában mutatta be a kir. járásbírónak a fölsőbb bírósághoz leendő fölterjesztés végett.

2) A nevezett aljárásbíró azonkívül, hagyatiki tárgyalásokat a helyszínihez tüzvén ki, egy esetben törvényes díjjal föllülhaladó pénzüsszeget fizettetett magának és egyáltalában sem utazási naplókat nem szerkesztett, sem a megállapított összegeket a tárgyalásokról fölvett jegyzőkönyvekben szabály szerint ki nem tüntetvén, miáltal eljárása ellenőrizhetlenné lett.

Seyffert kir. fölgység helyettes a harmadfoku fegyelmi büntetésre, azaz 100 frtnyi bírságot indítványozta vádolt ellen. A törvéyszék ezt azonban csak a másodfokúval, a feddés büntetésével sújtá. Vádolt és közzvádó megnyugodtak ezen ítéletben.

Táviratok.

Bécs, május 9. Az első osztrák takarékpénztár engedélyt kapott Grác városával két milliányi 1/8%-os kölcsönt kötni.

Bécs, május 9. A mai bécsi lapok utólagosan közlik azon összehasonlító statisztikai adatokat, melyeket az osztrák honvédelmi miniszter minapi reichsráthi beszédében a német birodalom, Franciaország és az osztrák-magyar monarchia hadseregeinek létszám és költségeire vonatkozólag előadott. Eszerint Németország békelétszáma a tiszteket és tengerészetet leszámítva, 401,659 legény 90,373,225 tallér költséggel, amihez az 1875. előirányzat további 19 milliót kíván. Franciaország békelétszáma 460,186 legény, amely létszámnak árendes költségvetése 528,509,225 frank.

Osztrák-Magyarországban a hadsereg és a két honvédség békelétszáma 264,286 legény; a közös hadsereg számára a rendes költségvetésben 85,703,722 frt, az osztrák honvédség számára 3,486,880 frt, a magyar honvédség számára 7,176,000 frt van előirányozva. Ha Németország viszonyait a mieinkkel összehasonlítjuk, akkor csekélyebb számú lakosságunk arányát is tekintetbe véve az osztrák-magyar békelétszám 89,714 legénnyel és a rendes költségvetésben 23,108,398 frttal kevesebb mint a németországié.

Bécs, május 9. A „N. Fr. Prossének” Brüsseltől sürgönyzik: A képviselők kamarájában Frère Orban és a szélső bal közt szóvita támadt; a szélső bal egy tagja fölszólította Frère Orban, hogy vádjait vonja vissza, mit ez azonban megtagadott.

Stuttgart, május 9. Württembergi Jenő herceg tegnap tartá az orosz czár jelenlétében esküvőjét Vera nagyhercegnővel.

Berlin, május 9. A császár az éjjel Wiesbadenba utazott.

Berlin, május 8. A képviselőház a papok alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot elfogadta azon módosításokkal, melyek a lelkesi állomásoknak egyházi kegyurak vagy községek által leendő betöltésére vonatkoznak.

Paris, május 8. A spanyol harcztérről jelentik, hogy a carlisták nagy haderejével visszatérnek Bilbao környékére, és megszállották a Galacano-utat. Concha még nem működhetik, mert a csapatok élelmet várja be.

Madrid, május 8. Serrano 8 napi időt kért, hogy a kabinet-kérdés legjobb megoldásán gondolkodjék; vajjon Castellaral köztársasági miniszteriumot, Topetával kibékítőt, nagy Zabálával alkotmányosat alakítsion-e. Egyelőre kijelentette, hogy a másodikat ohajtáná.

Közzgazdaság.

Budapest, május 9.

Hetijelentés az ipar állásáról Budapesten. A forgalom, mint az a májusi házbér negyed után történni szokott, inkább csökkent, semmint javult. Női divatüzletekben az u. n. májusi üzlet a tavalyi felénvire sem érte el. Férfiszabóknál a segéddek, száma, 1400-ról 800 ra csökkent ezek közül is vagy 80 munka nélkül lézeng. A nagyobb üzemekben nem dolgoznak már készletre. Cipészeknél a forgalom közepes, fényűzési üzletekben gyenge, vidékről még most sem érkeznek megrendelések, csak a fürdőhelyekről rendeltek meg nagyobb mérvű kártyakészleteket. Építkezési iparágakban kevés a megrendelés, technikai iparosoknál a megrendelés száma a tavalyiaknak alig teszi 1/3-át, ami építkezés történik, az jobbára kisebb mérvű adaptációkra szorítkozik. Pintérek igen kevés megrendelést kaptak, ugy hogy a lefolyt hónapban összesen 20,000 akós hordót hitelesítettek.

A mai és tegnapi táviratok Szatmár, Nagyvárad, Békés-Csaba, Lugos, Brassó, Mitrovitz, Ungvár, Temesvár, Pancsova és Ungvárhelyről egyértelműleg jó meleg, állandó esőt jelentettek.

A fagy nem elemi csapás — a financiai fölfogása szerint. — A szegedi polgármester ugyanis elnökileg átírt a szegedi pénzügyi igazgatósághoz: a fagy által okozott károk fölvétele s ennek alapján leendő némi föladóelengedés kieszközölése végett. A pénzügyigazgatóság pedig visszaírt, hogy a megkeresésnek nem tehet eleget, mert a fagy nem elemi csapás. Egyuttal azt is mondhatta volna már, hogy nem is csapás.

Az országos magyar iparegyesület összes szakosztályai május 8-dikán este ülést tartottak az önálló magyar vánterület föllállítását célzó indítványok fölött. — Elnöknek Szentkirályi Mór választott meg. Mudrony S., Kőrösi J. és Hirsch indítványai alapján Kőrösi egy újonnan szerkesztett indítványt terjesztett elő, melyet a szakosztályok többsége tárgyalási alapul elfogadott. A részletes tárgyalás alkalmával az indítvány beható eszmecsere alapján csekély módosításokkal egyhangulag elfogadtatott. Végül megállapítás gyanánt kimondatott, hogy a tárgyalás alapjól által összes ügyiratok azon kérelemmel terjesztessenek az igazgatóság elé, miszerint az elfogadott határozatok küldöttség által a miniszteriumhoz terjesztessenek. S egyszersmind határozatott hogy az Ausztriával kötendő kereskedelmi szerződéssel kapcsolatos ügyeket a szakosztályok külön fogják tárgyalni.

Az aradi kereskedelmi és iparkamra emlékiratot intézett a kormányhoz azon célból, hogy az épen most folytatott tárgyalások alkalmával a tömösi csatlakozás kiépítését sürgesse, az orsovait pedig elhalasztja, az ennek föllhasználásával később építendő ruttek-arad-orsovai államvaspálya eszméjét vegye figyelembe, s azt, mint vasuti politikánk nagy horderejű forduló pontját, annak idején ajánlja az országgyűlésnek. Kár biz azt, hogy korábban nem jött. Most már késő. Az érveket különben esetleg föllhasználjuk.

A boroszlói nemzetközi géppiacz ünnepélyesen megnyitottat. A kiállítás a legkisebb részletekig be van fejezve s imponans és e mellett vonzó képet nyújt. A látogatók száma eddigelé nem mondható nagy, azonban minden egyes vasuti vonat visz új vendégeket. Adás-vevés már több köttetett, leginkább cseplő és javított aratógépekre.

Mezei munkás kezében írja a „N. Várad” nagy hiány lesz az idén a mult évi kolera és a téli sűrű halálozás miatt, mely legnagyobb részben a munkás férfiak közül szedte áldozatait. Sőt a vidéken uralkodó általános betegeskedés a megmaradtaknak is nagy mértékben csökkentí munkaképességét.

Az Olaszországgal főállók kereskedelmi szerződést római tudósítások szerint az olasz kormány föl akarja bontani s ez iránt már tett lépéseket az osztrák-magyar külügyminiszteriumnál. E lépéseket az olasz kormány azzal indokolja, hogy minden más állammal kötött szerződése 1875-ben jár le, csak az Ausztria-Magyarországgal való tart tovább, mivel pedig Olaszország egységet kíván hozni keresk. szerződéseibe, kéri a kikötött határidő megrovidítését.

Az osztrák nemzeti bank heti kimutatása szerint a bankjegyforgalom 3.786,500 frttal szaporodott, és május 6-kán 331.761,520 frtot tett; a forgalmányi betételek 816,794 frt 53 krral szaporodtak 2.210,330 frt 80 krra, a beváltandó bankutalványok és egyéb esedékes passivák 606,520 frt 6 krra apadva, 1.423,100 frt 5 krra ragnak. A füzetet következőleg van kimutatva: érczajap 144 millió 123,578 frt 10 kr (— 382,000 frt), érczben fizetendő váltók 4.454,044 frt 63 kr (— 81.100 frt 50 kr), államjegyek 1.141,693 frt (— 444,943 frt), leszámítolat 153.670,450 frt 19 kr (+ 3.330.797 frt 9 kr), kölcsönök 41.813,600 frt (+ 117,400 frt), beváltott földehermentesítési kötvények 1.355,928 frt 18 kr (+ 1.355,928 frt 18 kr), beváltott záloglevelek 6.732,533 frt 33 krajczár (— 123,666 forint 67 kr), összesen füzetet 353.291,827 frt 43 krajczár.

A bécsi Unió-bank, — mely közztudomás szerint a magyar északkeleti vasut fővállalkozója volt, — közgyűlés elé terjesztett üzleti jelentéséből vesszük ki a következő sorokat, melyek a nevezett vasut ügyével szoros kapcsolatban vannak: „Az északkeleti vasutra vonatkozólag mult évi üzleti jelentésünk kimerítő részleteket tartalmaz. Az előterkezteletekről szóló tudósítás s az engedélykormányok idevonatkozó szakaszainak közlése által tájékozottak önöket az építési vállalat által elvállalt kötelezettség iránt, megismertettük önökkel azon mozzanatok, melyek a bank alapitókijének oly nagy mérvű beruházását tették szükségessé s kifejtettük azon jog-címeket, melyeken kárpótlási követeléseink alapulnak. Előzetesen megakarjuk jegyezni, hogy az akkor általunk kiemelt tény, hogy a hatvan-miskolci és zákány-zágrábi vonalakra vonatkozó normatívumok és építési föltételek lettek volna irányadók az északkeleti vaspálya építése tekintetében is, a föllüvizsgálat alkalmával alaposnak ismertett el s egy nem különben fontos kérdés, t. i. a sinekért fizetett behozatali vám felének megtérítése az általunk 1868. márczius 4-én fölvett jegyzőkönyv értelmében a magyar kormány által ami javunkra intézetett el. E két elhatározás fontossága mult évi jelentésünkben eléggé kiderül s így egyszerűen csak arra utalunk. Az északkeleti vasut építése 1873. október havában befejeztetett s a mihály-kassai vonal is a forgalommal átadott. — Azon nagy nehézségek, melyekkel e vonal befejezése járt, azon határidőt, — melyre mi e vonal megnyitását kilátásba helyezhetni hittük, néhány hónapnál meghosszabbították s a költségeket nagyban szaporították. A töltés-leszakadások, melyek a kárpátok vidékén oly szomorú szerepet játszanak s valóságos természeti csapásokká nőttek ki magukat, ezen utolsó vonal nagy számban fordultak elő és helyreállításuk sokkal több költséggel járt, mint amennyi ily esetekre előirányoztatott. Kiadásaink legnagyobb része ezen szerencsétlen területi viszonyokban leli magyarázatát. A föllüvizsgálat az egész pályán be van fejezve, a pálya nagyobb részén a végső föllüvizsgálat is megtörtént, s a hiányok a legnagyobb részben pótolattak. Mult évi jelentésünkhez képest a főmunkálatok bevégzésével, egyidejűleg egy legfontosab követeléseinket magában foglaló, emlékiratot adtunk át az északkeleti vasutársulatnak. A követelések összege 22 millióra rug. Miután jogos igényeink támogatása iránt az északkeleti vasutársulat részéről biztosítást nyertünk a közös tárgyalások eredménye iránt, a legjobb reményt tápláljuk. Azon államférfiak elismert igazságossága és belátása, kik a monarchia magyar felének ügyeit vezetik, biztosítékot képez arra nézve, hogy az igazság és méltányosságnak megfelelő s intézetünk érdekeit megóvó egyezés fog létrejönni, s hiszszük is, sőt állítjuk, hogy még ez év folyamában sikerülni fog a minden érdekeltre nézve kielégítő megállapodás. Az északkeleti vasut e memorandumot a kormány elé azon kérelemmel terjeszté, hogy egy vizsgáló bizottság neveztessek ki az ügyállás megbírálása és barátságos egyezés lehetővé tétele céljából, a közlekedési miniszterium ezen kérelemhez képest egy bizottságot küldött ki, melyhez az északkeleti vasut és a bank megbízottjai meghívtattak s kivételesen megengedte, hogy a benyújtott emlékirat a tárgyalás alapját képezze, egyuttal lehető gyors eljárásra szólította föl a bizottságot, a végből, hogyha az egyezés sikerülne, e tárgyban még az őszi ülésszak alatt törvényjavaslat terjeszthessék az országgyűlés elé.

A keleti marhavesz állásáról f. évi ápril 25-éig a következő hivatalos jelentések érkeztek: Magyarországon egész területe vérszentes. Horvátországban és Szlavoniában a vész Zágráb megye 1, Bellovár megye 4 községében; az ogulin-szlui határkerület 2, bácsi határkerület 9, a gradiskai kerület 8 községében uralkodik. Az osztrák tartományokban Galiczia 10 helységében és a hussiatyut vesztéglő intézetben; Dalmatiában pedig 1 községben uralg.

A budapesti gabna- és értéktözsde május 9. A gabonáüzlet ma szünetelt. A tözsden tartós kedvetlenség uralkodott, a spekulansok tartózkodók voltak: Eladattak m. dijsorsjegek 78,50, magyar földhitelintézet 5 1/2 %-os záloglevelei 85,62, m. földtehermentesítési kötvények 75, mun. 85—25,50, magyar hitel 142—142,50, földhitel 54,75—54,25, molnárok és sütők 25, takaréki és hitel 46,50, keresk. bank 46. Valuták és devisek nem változtak, 20 frankos arany 8,96—97, császári arany 5,32. porosz kincstári utalványok 1,66.

Felelős szerkesztő: **Huszár Imre.**

Segéd szerkesztő: **Dr. Kakujay Gyula.**

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. május 9-én.

Gabona-árak.		Vámmászánkint		Részvények.		Adva		Tartva		Adva		Tartva	
Hang.	font	font	forint	Befiz.	Befiz.	Befiz.	Befiz.	Befiz.	Befiz.	Befiz.	Befiz.	Befiz.	Befiz.
83	7.45	7.60	315	Első magy. ált. biztosító-társaság	870	880	500	Első magyar serfőzde	410.	415.	Magy. vasuti köles. (120 frt ez.)	93.50	93.75
85	7.70	7.85	200	Haza	—	—	200	Sertőshizlalo	158.	160.	Ang.-oszt. bank (befiz. 100 fte.)	134.	134.50
87	7.70	7.80	300	Pannonia	330.	335.	200	Athenaeum	244.	245.	Oszt. földh. (bef. 80 frt ezüstb.)	—	—
88	7.70	7.80	100	Pesti bizt.	48.	49.	500	Pesti könyvnyomda	500.	510.	Hitelintézet	217.	217.50
85	7.95	8.05	200	Hunnia	65.	67.	200	Egyesült magyar gőzhajó-társ.	—	—	Alsó-ausztr. lesz. társ. 500 frt	860.	870.
87	7.65	7.75	300	Unio	170.	175.	500	Ganzféle vasöntöde	285.	290.	Franco-oszt. bank bef. 80 frt ez.	33.25	33.50
85	7.99	8.	200	Pesti közuti vaspálya	272.	274.	200	Gschwindt-féle szeszgyár	210.	211.	Nemzeti bank	982.	984.
86	—	—	200	Budai	98.	100.	200	Börgyár	78.	80.	Duna-gőzhajó-társ. 500 frt pp.	525.	527.
87	—	—	200	Budai hegyipálya	59.	60.	200	Gyapjamosoda	100.	102.	Erzsébet-pálya 200 frt pp.	202.50	203.
88	7.75	8.	80	Munizipális hitelintézet	25.25	25.50	100	Sálgó-tarjani kőszénbánya	92.	93.	Ferdinand ész. pálya 1000 frt pp.	2055.	2060.
85	8.	8.10	85	Angol-magyar bank	30.50	30.75	200	Schlick-féle vasöntöde	147.	148.	Ferenz-József-p. 200 frt o. é. ez.	201.50	202.50
87	—	—	160	Magyar általános hitelbank	142.50	142.75	200	Sóskuti kőbánya	110.	115.	Trieszti Lloyd 500 frt pp.	—	—
85	—	—	200	Franco-magyar bank	55.	56.	500	Első magyar szeszfinomító	150.	155.	Állam-vaspálya 200 frt pp. ez.	321.	322.
85	—	—	100	Magyar általános földhitel-társ.	54.50	54.75	200	Alagut	80.	81.	Déli vaspálya 200 frt o. é. ezüst	138.50	139.
			70	Pesti egyleti bank	—	—					Tiszameli vasp. befiz. 100 frt pp.	140.	141.
			50	Takarék- és hitelegylet	46.50	47.75					Tramway befizetés 200 frt o. é.	140.	141.
			50	Buda-ó-budai népbank	31.50	31.75					Oszt. földhitelint. ezüst 5%.	95.	95.50
			100	Iparbank	46.50	47.					33 évben visszafizet. o. é.	83.50	84.
			200	Budai kereskedelmi és iparbank	175.	180.					Oszt. nemzeti bank 5% o. é.	90.60	90.75
			500	Pesti kereskedelmi bank	740.	745.					Alf.-fiumei vasp. 200 frt ez. 5%	83.25	83.75
			200	Pesti iparbank	375.	380.					Ferdinand északi vasut 5% pp.	93.	94.
			100	Budapesti kézművesbank	52.	53.	100				Pécs-bárcsi vasut 200 frt o. é.	82.50	83.
			50	Hivatalnok. hitelegylet I. em.	46.	48.	150				I. erdélyi pálya ezüstben 5%.	81.25	81.75
			80	Kisbirtokos. hitelintézete	70.	71.					Allamvasut 500 frank . . .	137.25	—
			100	Országos közp. takarékp. 5%	2330.	2340.					1867 500 frank . . .	131.50	132.
			100	Budapesti fővárosi	153.	154.					Déli vasut . . .	109.50	110.
			100	Kőbányai takarékpénztár	—	—					Magyar keleti vasp. 600 frank	64.25	64.60
			100	Külvárosi tanárképzőint.	50.	51.							
			40	Szentendrei takarékpénztár	37.	38.							
			60	Ujpesti takarékpénztár	41.	43.							
			500	Arpádmalom	38.	40.							
			500	Blumféle	33.	35.							
			200	Erzsébet	260.	265.							
			160	Luize	110.	112.							
			200	Molnárak és sütők	136.	138.							
			300	Hengermalom	240.	241.							
			300	Victoria	705.	800.							
			100	Első budapesti	100.	105.							
			100	Budai gyárudvar	690.	700.							
			1000	Pannonia	18.	20.							
					410.	415.							

HIRDETÉSEK.

Az emberek százezrei hajnövesztőszernek.

Nincs már jobb valami a haj növényének előmozdítására és fenntartására és dítására

RESEDA-göndörítő-hajkenőcs,

melynek szabályszerű használatánál a fejtek legkopaszabb helyei is tejhajzatuakká lesznek, a szürke s vörös hajzat sötétszínűvé válik, csodálatos módon erősíti a hajtalajt, mindennemű korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolít, a haj kihullását rövid idő alatt tökéletesen és mindenkorra megátalja, s a hajnak természetes fényt ad, és hullámszerűvé képezi, és a legkésőbb korrig megőrzi az őszüléstől.

POLT KÁROLY

illatszerezés és több cs. k. szabadalom tulajdonosánál

Bécsben, Josefstadt, Piristengasse 14. saját házában, a Lerchenfelderstrasse mellett,

a hova minden írásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges beküldése vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban teljesíttetnek.

Pesten főraktár egyesegedül TÖRÖK JOZSEF gyógyszerész urnál, király-utca 7. szám.

NB. Valamint minden jeles gyártmányánál, úgy ennél is utánzóok és hamisítások lettek megismerve, ennél fogva vételnél kéretnek a fennebb kijelölt raktárakhoz fordulni s világosan Polt Károly Reseda-göndörítő-hajkenőcsét kérni, nemkülönben a fentebbi védjegyet tekintetbe venni.

RÁTH MÓR törvénykiadásai.

1873-iki Országgyűlési Törvények. 8-ról, nagybetűs kiadás. Ára teljeseen füzve 1 frt 80 kr. Diszkrétben jelvényekkel 2 frt 50 kr.

1873-iki Országgyűlési Törvények. Nyolczadrét nagybetűs olcsó kiadás községek számára. Ára füzve 1 frt 30 kr.

1873-iki Országgyűlési Törvények. Diszes zsebkönyv. Ára teljeseen füzve 2 frt. Diszkrétben jelvényekkel 2 frt 80 kr.

1873-iki Miniszteri Rendeletek gyűjteménye. Ára 3 frt.

Az általam megalapított és már 7 év óta kiadott törvénykönyvek diszes kiállításuknál és korrektségükönél fogva oly nagy népszerűségre tettek szert, hogy más kiadók is ezen népszerűséget saját kiadásaiuk számára olcsó módon megnyerni kívánván, elég méltánytalanok az én törvénykönyvem kiállítását, nyomását, borítékját, sőt még kötését is a közönség ámitására célzó módon utánozni. Addig is, míg ezen eljárás ellen a törvény oltalmát megnyerhetem, figyelemzetem a t. közönséget, hogy csupán azok az én kiadásaim, a melyekben a „kiadja Ráth Mór” megjegyzés fordul elő; a többi hasonló kiadások jogtalan utánzóok, a melyekért semminemű felelősséget el nem vállalok.

Az 1874. Törvények és Rendeletek szinte sajtó alatt vannak. Összes nagymérvű törvénykezési és közigazgatási kiadásaimról teljes jegyzékkel szolgálhatok.

3557 RÁTH MÓR.

Dr. Schwaiger növény-kivonata

jótállás mellett négy hét alatt gyökeresen gyógyítja még a megrögzött férfi-tehetetlenséget is; minden más nemző szervi (férfi és női) betegségeket legrövidebb idő alatt. Egy üveg ára 2 frt o. é. használati utasítás és levelezéssel, az összeg beküldése vagy utánvét mellett közvetlenül

Dr. Schwaigertől

Bécsben, VII. Schottenfeldgasse 60.

A néves lakhely hibátlan és olvasható följegyzése kéri

A korytnicai fürdő-felügyelőség

az 1874-ki idényre ajánlja általánosan kedvelt fris töltésű havasi savanyuvizét.

Forró időszakban, testi törődöttség, valamint szellemi megerőltetés után

nincs üdítőbb ital

a korytnicai savanyuviznél, tisztán avagy csekély mennyiségű borral, citrom-savval és cukorral, ugyszintén málnalével keverve.

Specificus hatása: idült gyomorhurutban, túlságos gyomormorhyák és sav-képződésnél s alhasi vérpangás ellen.

Korytnicai savanyuvizre megrendeléseket elfogad Édeskuty I. k. udv. Ásványvíz-szállító Budapesten, Erzsébet tér 1, Makoviczky testvérek Rózsahegyén és Lavotta E. Besztercebányán. Kapható azonkívül minden jó hírnevű fűszerkereskedésben, valamint az előkelőbb vendéglők- s éttermekben.